

Pon, 19-9-2022, 09:17:20

Komentirajte

Telefon

Radi dogovora o priložima, Portal je moguće kontaktirati putem Davora Dijanovića, radnim danom od 17 do 19 sati na broj +385-95-909-7746.

-50%

Men's pants DERRY

Factcool

Poveznice

Snalaženje

Svi članci smješteni ovisno o sadržaju po rubrikama. Njima se pristupa preko glavnoga izbornika na [vrhu stranice](#). Ako se članci ne mogu tako naći, i tekst i slike na Portalu mogu se pretraživati i preko [Googlea](#) uz upit (upit treba upisati bez navodnika): „traženi_pojam site:hkv.hr“.

Administriranje

Odjava

Davor Dijanović

Fragmenti hrvatske zbilje

Aneksija Krima i dezavuiranje ukrajinskog identiteta i državnosti

Objavljeno: 09. rujna 2022.

3 komentara

Agresija Ruske Federacije na Ukrajinu: Povijesni, geopolitički i sigurnosni aspekti (II.)

Pobjeda proruskog Viktora Janukoviča na predsjedničkim izborima u Ukrajini dovela je do približavanja Ukrajine Rusiji. Iz taktičkih razloga Janukovič je održavao veze i prema Europskoj uniji pa se 2013. godine počinje govoriti o potpisivanju Sporazuma o pridruživanju EU. Taj potez u Moskvi nije naišao na pozitivan odjek s obzirom na to da je Moskva vidjela Ukrajinu kao dio Euroazijske unije, a nešto latentnije i kao dio „ruskog svijeta“. Nakon najave mogućeg potpisivanja sporazuma su EU kreću pritisci na Ukrajinu i prijetnje sankcijama. Janukovič je odustao potpisivanje sporazuma s EU 21. studenog 2013. To je značilo odustajanje od stvaranja zone slobodne trgovine, postupnog ukidanja viza za Ukrajinke i uvođenje europskih standarda u kakvoću proizvoda.

Suspenzija sporazuma izazvala je mirne prosvjede ukrajinskih studenata koji su se okupljali na središnjem trgu Majdan (odatle naziva „Majdanska revolucija“). Na njih je Janukovič poslao zloglasni ukrajinski Berkut, specijalni policijski odred. Nekoliko je studenata nestalo, a mnogi su bili zatvoreni i premlaćeni. To je u sljedećim tjednima na ulicama Kijeva izazvalo masovni anti-vladin bunt. Nema nikakve sumnje da su i zapadne zemlje, a posebno SAD, imale svoj interes da se Ukrajina izdvoji iz ruske sfere utjecaja, no razlozi ovoga bunta su nedvojbeno prije svega bili unutarnjeg karaktera.

Ukrajinski grkokatolički svećenik Orest Wilczynski odlično sažima razloge ovih prosvjeda kad kaže da su njegovi korijeni u režimu koji je provodio otvorenu pljačku države i stanovništva, užasnu korupciju, neobuzdano policijsko nasilje, a u državi je praktički bila odsutno djelovanje pravosuđa. „Pod Janukovičevom upravom Ukrajina je postala najsiromašnija država Europe. U isto vrijeme Janukovič i njegov klan živjeli su u nevjerovatnoj raskoši. Ukratko rečeno, život u zemlji za većinu stanovnika je postao nepodnošljiv“.

Prijelomna točka

Kao prijelomnu točku stručnjak za međunarodnu sigurnost prof. dr. sc. Mirko Bilandžić uzima 16. siječnja 2014. Tada je Verhovna Rada (ukrajinski parlament) donijela tzv. antiprotivne zakone kojima su za prosvjede predviđene kazne do 15 godina zatvora. Sljedećih tjedana došlo je do intenziviranja prosvjeda, a političke, ideološke i društvene podjele ukrajinskog društva postale su još dublje. Dolazi i do nereda u kojima je ubijeno i ranjeno gotovo tisuću ljudi. 21. veljače, uz posredovanje EU-a i Ruske Federacije, potpisan je sporazum o reformama između Janukoviča i ukrajinske oporbe odnosno vođa protesta koji je trebao donijeti mir. Dan iza Verhovna rada smijenila je Janukoviča koji je pobjegao u Rusiju. Vlast preuzima oporba predvođena vršteljom dužnosti predsjednika parlamenta Oleksanderom Tručinovim. Kriza se zaoštrava.

Smjena proruskog predsjednika Viktora Janukoviča izaziva reakciju Moskve. Četiri dana nakon Janukovičeve smjene (pro)russke snage na Krimu (zamaskirane i bez obilježja) – strateški važnoj točki na kojoj je stacionirana Ruska

crnomorska flota - zauzimaju zračne luke, vladine zgrade i druge objekte na poluotoku. Rusija je iskoristila nesigurnost poslije promjene vlasti u Kijevu i preuzela vojni nadzor nad Krimom. Ruski predsjednik Vladimir Putin je tek godinu dana kasnije priznao da je angažirao i vojsku.

HR kalendar

- 18. rujna 1895. rođen Ivo Tijardović
- 18. rujna 1930. rođen Vlado Gotovac
- 18. rujna 1942. umro Čiro Truhelka
- 18. rujna 1991. – ratna zbiljanja
- 18. rujna 1993. – ratna zbiljanja
- 19. rujna 1850. rođen Mate Meršić Miloradić
- 19. rujna 1991. – ratna zbiljanja
- 19. rujna 1992. – ratna zbiljanja

Pretraži hkv.hr

POBOLJŠAO Google

Kontakti

KONTAKTI

Telefon Tajništva
+385 (0)91/728-7044

Elektronička pošta Tajništva
tajnistvo@hkv.hr

Elektronička pošta Uredništva
urednistvo@hkv.hr

16. ožujk održan „referendum“ ne kojemu se 97 posto stanovnika, prema ruskim izvorima, izjasnilo za odvajanje **Izdvojeno** Dan iza formirana je Republika Krim koja je 18. ožujka potpisala sporazum o pripajanju s Rusijom. Tri dana iza Moskva ratificira sporazum i od tada Krim smatra dijelom svoga teritorija. Aneksija Krima izvedena je bez većeg otpora, a sam čin aneksije, kao protivnik međunarodnom pravu, dakako, nije prihvaćen niti od Ukrajine niti od zapadnih zemalja. U međuvremenu Rusija je mostom spojila Krim s Rusijom.

U svome obraćanju ruskom parlamentu 18. ožujka 2014. Vladimir Putin je rekao da su „nakon revolucije, boljševici, iz više razloga – neka im Bog sudí – dodali velike dijelove povijesnog juga Rusije u Republiku Ukrajinu. To je učinjeno bez obzira na etnički sastav stanovništva i danas ta područja čine jugoistok Ukrajine“. Putin je iznio slične tvrdnje u raznim drugim prilikama. Već iz toga moglo se naslutiti da bi moglo doći do problema u istočnim dijelovima Ukrajine.

Rat na istoku Ukrajine

U travnju odnosno svibnju 2014. dolazi do oružanog sukoba na istoku Ukrajine između s jedne strane ukrajinskih vojnika koji su pokrenuli antiterorističku akciju, a s druge strane proruskih paravojsnih separatističkih postrojbi koje su prije toga krenule zauzimati institucije u Slavjansku i ostalim gradovima Donjecke oblasti. Proruski separatisti uz pomoć Rusije osvojili su značajan dio teritorija na kojima su proglasili tzv. Donjecku Narodnu Republiku i Lugansku Narodnu Republiku. Treba istaknuti kako su ovo područja s najvećom ruskom manjinom.

U rujnu iste godine u Minsku je sklopljen sporazum o prekidu vatre koji su potpisali predstavnici ukrajinske i ruske vlade, OESS-a kao i tzv. Donjecke i Luganske Narodne Republike. Sporazum je predviđao razmjenu zarobljenika, povlačenje teškog oružja i uspostavu humanitarnih koridora. Ukrajinski predsjednik Petro Porošenko bio je spreman pobunjenicima ponuditi tzv. specijalni status uključujući i pravo na korištenje ruskog jezika, no predstavnici tzv. Luganske Narodne Republike su to odbili inzistirajući na punoj neovisnosti od Ukrajine.

Snage tzv. Luganske Narodne Republike su u siječnju 2015. pokrenule ofenzivu na područja pod suverenitetom Ukrajine što je skršilo primirje. U svibnju 2015. godine proruske skupine su organizirale „referendum“ temeljem kojega su tzv. Donjecka i Luganska Narodna Republika međusobno ujedinjene, a nastala je nova država – tzv. Nova Rusija. Vladimir Putin kasnije je izdao ruske putovnice stotinama tisuća stanovnika Donbasa.

Francuski predsjednik François Hollande i njemačka kancelarka Angela Merkel iznijeli su novi mirovni plan 7. veljače. Plan je iznijet kao odgovor na američke prijedloge da se ukrajinskoj vladi pošalje oružje, za što je kancelarka

Merkel rekla da bi samo pogoršalo krizu. Summit na kojemu je donesen mirovni sporazum bio je zakazan za 11. veljaču u Palači neovisnosti u Minsku, glavnom gradu Bjelorusije. Nazočili su mu ruski predsjednik Vladimir Putin, ukrajinski predsjednik Petro Porošenko, njemačka kancelarka Angela Merkel, francuski predsjednik François Hollande, lider tzv. Donjecke Narodne Republike Aleksandar Zaharčenko i lider tzv. Luganske Narodne Republike Igor Plotnik. Dan iza je objavljeno je da su sukobljene strane dogovorile novi paket mirovnih mjera, Paket mjera za provedbu sporazuma iz Minska, koji se kolokvijalno naziva Minsk II.

Neke od dogovorenih mjera bile su bezuvjetni prekid vatre pod nadzorom OESS-a od 15. veljače, povlačenje teškog naoružanja s bojišnice, oslobađanje ratnih zarobljenika i ustavna reforma u Ukrajini koja bi jamčila određenu autonomiju za istočne ukrajinske pokrajine koje više nisu pod kontrolom vlade u Kijevu. Nakon potpisivanja sporazuma završili su najgori sukobi i u regiju su stigli OESS-ovi promatrači. Iz te perspektive došlo je do barem djelomičnog ispunjenja dogovora, no većina toga iz sporazuma nije ispunjena.

Iako je rat 2014./2015. (koji je oduzeo više od 10.000 života) bio ograničen na područje istoka Ukrajine (s najvećim brojem ruskog stanovništva) već je tada bilo jasno se Vladimir Putin ne će ograničiti samo na te dijelove. Predmet njegovih aspiracija je cijela Ukrajina – kao dio tzv. „ruskog svijeta“ - što je bilo jasno već u srpnju 2021. nakon objave njegovog podužeg eseja u kojemu se osvrnuo na povijest Rusije i Ukrajine.

„Specijalna operacija“

U prosincu 2021. Putin je od američkog predsjednika Joe Bidena – u skladu s ruskim razmišljanjem o tome kako NATO nastoji okružiti Rusku Federaciju - zatražio jamstva da se Savez ne će dalje širiti na istok. Štoviše, u siječnju ove godine su od SAD-a zatražena sigurnosna jamstva koja uključuju povlačenje infrastrukture NATO-a iz istočnoeuropskih zemalja koje su nakon 1997. postala članice vojnoga saveza. To bi podrazumijevalo povlačenje stranih snaga, opreme i naoružanja. Već tada, nakon ovih očigledno nerealnih zahtjeva, Putin je spominjao mogući „vojno-tehnički“ odgovor.

21. veljače ove godine Vladimir Putin je priznao neovisnost proruskih separatista u Ukrajini, obrušivši se na Ukrajinu i Zapad koji je po njegovu mišljenju tu zemlju pretvorio u „poprište rata“. Istovremeno je potpisao sporazume o saradnji i prijateljstvu sa dvije otocijepljene regije Ukrajine. „Smatram kako nužno donijeti odluku koja je trebala biti donesena davno – odmah priznati nezavisnost i suverenost narodne republike Donjeck i narodne republike Lugansk“, izjavio je tijekom televizijskog obraćanja javnosti. Putin je pozvao ruske parlamentarce da potpišu sporazume sa separatističkim regijama Ukrajine kako bi Moskva mogla pružiti vojnu pomoć tamošnjim separatistima. Dan iza Savjet Ruske Federacije ovlastio je Putina da može koristiti vojnu snagu izvan granica Rusije.

Bio je to uvod u ono što će uslijediti 24. veljače kad donesena odluka o provedbi tzv. „specijalne vojne operacije u Ukrajini“. Uslijedili su raketni udari diljem Ukrajine, uključujući i na glavni grad Kijev. Nedugo nakon i ruske kopnene i tenkovske snage ulaze na teritorij Ukrajine. Bio je to početak agresivnog rata koji i danas traje.

Davor Dijanović

Tekst je dio niza „Agresija Ruske Federacije na Ukrajinu: Povijesni, geopolitički i sigurnosni aspekti“, a objavljen je na Portalu HKV-a u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti u 2022. godini Agencije za elektroničke medije. Prenosjenje sadržaja dopušteno je uz objavu izvora i autorova imena.

Izvori

Mirko Bilandžić, „Nacionalna sigurnost. Prognoziranje ugroza“, Despot Infnitus, Zagreb, 2019.

Ekskluzivno - ukrajinski grkokatolički svećenik Orest Wilczynski (1): Život za Ukrajince pod Janukovičem bio je nepodnošljiv, morali smo se pobuniti, Bitno, 5. 3. 2014.

Arnold, K., „There is no Ukraine“: Fact-Checking the Kremlin's Version of Ukrainian History“, LSE International History

Internetski portali

Povezano

Agresija Ruske Federacije na Ukrajinu: Povijesni, geopolitički i sigurnosni aspekti (I.) - Od Kijevske Rus'i do moderne ukrajinske države: Stoljeća bremenite povijesti

Agresija Ruske Federacije na Ukrajinu: Povijesni, geopolitički i sigurnosni aspekti (III.) - "Ruski svijet" i agresija Ruske Federacije na Ukrajinu

Agresija Ruske Federacije na Ukrajinu: Povijesni, geopolitički i sigurnosni aspekti (IV.) - Vjerski prijevori Kijeva i Moskve

Agresija Ruske Federacije na Ukrajinu: Povijesni, geopolitički i sigurnosni aspekti (V.) - Implikacije ukrajinskog rata na hrvatsko sigurnosno okruženje

ALSO ON PORTAL HRVATSKOGA KULTURNOG VIJEĆA

<p>Poezija nedjeljom (21.)</p> <p>3 days ago · 4 comments</p> <p>(JEZIK RODA MOGA, Izbor iz hrvatske lirike 19. i 20. stoljeća; Ivo Zalar, ABC ...</p>	<p>Izazovi integracije izbjeglica iz Ukrajine ...</p> <p>4 days ago · 4 comments</p> <p>S obzirom na kulturno-civilizacijske bliskosti hrvatskog i ukrajinskog ...</p>	<p>Dodik, Vučić i Porfirije koketirali s ...</p> <p>4 days ago · 1 comment</p> <p>Otvaranje radova na dijelu autoceste između Beograda i Banje Luke srpski ...</p>	<p>Vje i M</p> <p>6 da</p> <p>Na Ukr: Kije</p>
---	---	---	---